Ч. 241 Четвер 26 жовтня (7 падолиста) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтовоі.

Рекламациі незапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскоі“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциі:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державноі.

На вчерашнім засіданю Палати послів реферував пос. **Милевский** іменем комісиі рільничоі о проекті правительства в справі позичок меліорацийних. Бесідник представляв конечність публичноі акциі, щоби рільникам дати можність сповнити своі обовязки. Средством до того мають бути меліорациі ґрунтові, що суть цілею закона. — Пос. **Ніче** годив ся в основі з проектом закона, підносив однак сумніви. Бесідник вказував на Саксонію, яко на примір, де першеньство кредиту меліорацийного зависить від згоди вірителів гіпотечних, і вносив, щоби проект передано комісиі для пороблення в нім змін в дусі тоі гадки. — Пос. **Фукс** запримітив, що закон єсть в інтересі кредиту гіпотечного. Відносини рільничі треба конче поправити, а поправу ту можна осягнути через меліорацию ґрунтів, до чого призначені як-раз безпроцентові позички. Бесідник виступив против поодиноких постанов закона і висказав гадку, що держава повинна взяти на себе кошти надзору. Наконець предкладав бесідник повну свободу від штемпля і від належитостий скарбових.

Пос. **Лїнбахер** підносив, що проект о кредиті меліорацийнім перевертає основи кодексу цивільного і книг ґрунтових. Та реформа була би лиш тогди оправдана, коли-б узискане через меліорацию підвисшене вартости ґрунтів давало також більшу безпечність иньшим вірителям. Першеньство гіпотечне повинно бути обмежене лиш до зросту вартости. Впрочім закон єсть користний лиш для більшоі посілости, а для селян без значіня. Середним і дрібним властителям можна прийти в поміч лиш щедрою запомогою. Бесідник ставив дотичні внесеня.

Мінїстер рільництва ґр. **Ледебур**, сказав насамперед, що не міг бажати собі приятнїйшоі нагоди до виголошеня першоі своєі бесіди в парляменті. Кождий рільник годить ся на то, що уліпшене ґрунту єсть найпершим і найважнїйшим услівєм висшоі культури. По мисли президента мінїстрів треба насамперед допомогти економічно слабшим краям і економічно слабшому рільництву і то єсть ціль закона.

Говорено о подїлї на велику і малу посілість, що не єсть відповідне. Велика посілість не потребує до меліорациі помочи закона. Закон має прийти в поміч як-раз малій посілости, котрій доси бракувало капіталу. Тут мусить помагати закон. Закон годї з гори предвидіти. Годівля худоби може розвинути ся лиш при достаточній скількости паші. До того потрібний закон меліорацийний, котрий поставить на ноги господарство сіножатне.

Мінїстер обговорював відтак зміни пороблені в комісиі в інтересі вірителїв гіпотечних. Доказує то, що рільники не лиш о собі думають. Навязуючи до бесіди пос. Менґера і покликуючи ся на суспільну господарку, витав Мінїстер зворот, який настав в користь рільництва, котрий проявляє ся в предложенім законі. Відтак висказав п. Мінїстер надію, що новий дух закона принесе благодатні плоди для законодавства рільного. Зміни пороблені в законі в комісиі, настали в наслідок компромісу змагань аґрарних і правничих. Поправки суть рішучим уліпшенєм. Наконець поручав Мінїстер ухвалене закона. (Мінїстрови ґратульовано до єго бесіди).

Пос. **Теклї** приняв до відомости заявлене Мінїстра, що правительство хоче помагати економічно слабшим і доказував, що предложений проект закона вийде в користь цілому господарству рільному. Бесідник поручав ухвалене закона. — Пос. **Шайхер** висказав погляд, що проектований закон не богато вдіє, бо селяньство не богато буде могло з него користати, бо проект закона єсть капіталїстичний. — Пос. **Струшкевич** дякував п. Мінїстрови за то, що він так щиро заняв ся справами рільничими. То несправедливо казати, що проектований закон єсть відповідний лиш для властителїв більшоі посілости. Бесідник і єго партия будуть голосувати за законом. — Пос. **Марше** виступив в обороні предложеного закона против закиду капіталїзму. Закон треба однакож конче тим доповнити, щоби інжинїри ґрунтові стояли безплатно до розпорядимости середним і малим властителям ґрунтів. Бесідник розбирав відтак велике значінє закона меліорацийного і доказував, що він подасть рільній господарці в Австриі велику і важну силу та причинить ся до того, що селяни будуть певнїйше як доси держати ся батьківскоі землї. (Грімки оплески).

Пос. **Дик** полемізував з пос. Ніче, котрий висказав обаву, що признанє першеньства вийде на шкоду табулярним вірителям. Бесідник висказав ся за законом, бо після єго переконаня вийде він в користь всїм рільникам.

Референт пос. **Милевский** дякував попередним бесідникам і мінїстрови рільництва за підпору предложеного проекту і поставив внесене, щоби перейти до специяльноі дебати. При специяльній дебатї ухвалено відтак §§. 1 до 10. До §. 11 ставив пос. **Лїнбахер** поправку і домагав ся розтягненя увільненя від

---

15)

З ЧАСУ КОМЕТИ.

(Повістка з моравского села. — З ческого — А. Г. Сокола).

(Конець).

А та послїдна четвертина? Е, тота вже мало вадила веселости молодих людий.

Їли, пили, співали і танцювали, грали в кістки про око о медівник, щоби строгі батьки не пізнали, що іх сини грають в гроші і то не о крейцарі, а о риньскі, пятки і десятки.... „Вісїм!... Одинайцять!...“ — чути без упину.

Аж пізно по півночи відложили музики своі інструменти, погашено на майданї лямпи і лїхтарні, а потомлені танцем молоді і старі пари поспішили домів на відпочинок.

Але там ждали іх докори.

— Таке нещасте нас завтра навістить, а ви замість щоби молитвою і покаянем приготовити ся на суд Божий, танцюєте і пустуєте; ой, коби вас лиш Господь Бог не покарав! — бурмотять старенькі бабусі, котрих страх перед кометою задержав дома.

Однако вже в многих хатах відповідає їм лиш сьміх і веселий жарт.

— Е, що там комета, она собі вже якось розгадає. Не буде то так зле!

— Бог вам відпусти ваш тяженький гріх!.. Молїть ся любі дїти, щоби нас Матїнка небесна охоронила своєю сильною опікою від всього злого!

* * *

Засвитав над Пословичами ранок.

Страшний день комети надійшов. Ще лиш кілька годин, а земля віткне ся з величезною звіздою, котроі зелїзна голова розібє єі на кусні, а довжезний хвіст розвіє єі як пух на всї сторони сьвіта.

— Боже змилуй ся над нами!

— Але ідїть геть, не вірте тим всїм дурвицям!

— Богохульники, дрожіть, щоби страшний Божий посланець не прийшов ще скорше, заки помиримо ся з Богом!

— Що ж ви не чули пан-отця, що не потребуєте дуже боятя ся!

— Дуже, дуже! Хто чистий перед Богом, той не має чого боятя ся єго гнїву.

— Та й в ґазетах було, що тота цїла комета, то лиш якась пуста видумка. Глупий жарт —

— Е, що ґазета, они лиш брешуть. Ми їм нїчого не віримо.

— Але як писали, що комета прийде, то ви зараз увірили!

— Ну, то що иншого. Тоті знаки на небі —

— Або той гріх в церкві при оповідях!

— Правда; Боже змилуй ся!

— Смирім ся перед Богом!

І старі дїдусї та бабусі, котрі й без того вже цїлу ніч не замкнули око, пересидївши при горячій молитві, хрестили ся рано раз по раз, кропили себе сьяченою водою, молили ся в саді під деревами, пригадуючи собі, що й Ісус Христос готовив ся на смерть в Ґетсеманьскім огородї, і ледве відозвав ся перший голос дзвона в дзвіниці, поспішили цїлі купи людий до церкви, а деревляний хрест перед церквою за цїлий рік не дістав тілько горячих поцїлуїв, що того одного рана.

Так само і з Мезирки горнули ся люди до пословицкоі церкви цїлими громадами.

Той гурток відважних, що з небезпечности від комети робили собі лише жарт і сьміяли ся, мали превелику потїху, але не одні зуби затинали ся, не один кулак з поміж всїх прочих віруючих в комету, підіймав ся на тих — як они казали — богохульників....

І пан-отець не мав спокою. Сидїв ще на своїм кріслї і відмавляв ранїшні молитви, маючи ще досить часу до служби Божоі, коли вбіг задиханий церківник.

— Пан-отче, пан-отче!

— Що там? Таж ви ледве дишете!

— Будьте ласкаві, ходїть скорше до церкви; найменше сто людий хоче приступити до сповіди і до причастия.

— До сповіди? Нинї на празник? Ну, ну!.. Алеж ми на тілько люда не маємо частиць!

— Е, пан-отче, якось ви то обділите, ни-

штемпля і належитостий також від таких позичок, що не походять з публичних фондів. — Мінїстер фінансів др. Білиньский сказав на то, що для мінїстра фінансів завсїгди трудно рішати в таких справах, де розходить ся о жерела доходів. Мінїстер не радо бере ся дискрецийної власти і мусїв би в кождім поодинокім случаю бути податливим. Однакож зі взгляду на велике значінє справи мелїорацийної для рільництва заявляє, що він готов пристати на повне увільненє позичок від штемпля і належитостий. (Грімки оплески; мінїстрови ґратулюють). — Пос. Лїнбахер обставав за тим, щоби всї позички були одинаково трактовані. — По промові референта Милевского ухвалено перший уступ §. 11 після стилїзациї пос. Фукса а уступ другий після стилїзациї комісиї. Параґраф 12 ухвалено без зміни і тим залагоджено закон в другім читаню та на тім перервано дебату. По кількох інтерпеляциях закрито засїданє а слїдуюче назначено на нинї (середу).

Справи краєві

Рускі путники в Римі.

З Риму доносять до Polit. Corresp., що минувшої пятницї приймав Сьв. Отець на авдиенциї Впреосьв. Митрополита Сильвестра Сембратовича. Сьв. Отець повитав Впреосьв. Митрополита дуже ласкаво і зазначив, що він в особі дра Сембратовича, котрого заіменує на найблизшім консистори кардиналом, хоче зробити честь цїлому рускому народови.

Про саму гостину руских паломників в Римі пишуть звідтам до „Дїла“ під днем 31-го жовтня: В середу (30 жовтня) о 3-ій годинї з полудня відбула ся в честь депутациї з нагоди 300-лїтного ювілею униї берестейскої академія в церкві колеґії сьв. Атанасия і випала величаво. Після обширної проґрами — академія почала ся італїяньскою промовою питомця колеґії Динчука; відтак майже сотка найлучших співаків відспівала кантату з акомпанїяментом великої переважно смичкової орхестри; дальше йшли відчити або деклямациї питомців колеґії сьв. Атанасия в мовах рускій, грецкій, латиньскій, польскій і італїяньскій, переплїтані продукциями музикальними. В академії взяли участь прибувші до Риму в депутациї Русини (Впреосьв. Митрополит Сильвестер і перемиский еп. Юлїян Пелеш, крилошани і прочі паломники), а яко гостї кардинали Ледоховский, Блянкі, Ґалїмберті, аеп. Чіяска, много епископів і монсіньорів та й значне число дистинґованої публики. Академія тревала близько три години.

В четвер (31 жовтня рано) по сповіди всїх паломників відбуло ся в базилїцї сьв. Петра при престолї сьв. Григория Назиянзеньского о годинї $9^1/_2$ торжественне богослуженє, в котрім взяли участь оба архиєреї (еп. Куиловский до Риму не поїхав) та й всї сьвященики, і підчас того всї паломники запричащали ся. Підчас богослуженя співав дуже удачно той сам хор співаків, що на академиї, напятий Пропаґандою. (Всї кошти уряджeня академії як і богослуженя покрила Пропаґанда, видавши на се около 2500 франків). На нашім богослуженю було множество Італїянцїв і з великою цікавостию глядїли на відправу після нашого обряду.

В пятницю (1 падолиста) о годинї $10^1/_2$ рано мають оба наші архиєреї авдиенцию у сьв. Отця, а о годинї 1-ій відбуде ся обід у кардинала Ледоховского на десять осіб. А в недїлю (3-го падолиста) о годинї $11^1/_2$ прийме сьв. Отець на авдиенциї цїлу нашу депутацию. Депутация вже нинї (31-го жовтня) числить звиж 80 осіб. Нинї приїхали митрат Фациевич з Станїславова, а з Відня крил. Теоф. Сембратович і посли Барвіньский і Вахнянин. Надїємо ся, що в недїлю збере ся на авдиенцию около сто осіб. Вертаємо з Риму домів імовірно в понедїлок або зі второк.

Перегляд полїтичний.

При вчерашних виборах до тирольского сойму вибрано з куриї громад сїльских 34 послів, а то 31 консерватистів і 3 лїбералів. З тих належать 9 до консервативної а 3 до лїберально-национальної партиї абстиненцийної.

З Праги доносять, що із заведеня карного в Панкрац випущено на волю трох людий, омлядиністів, засуджених за головну зраду, розрухи і оскорбу Є. Вес. Цїсаря на кількалїтну вязницю. Так само доносять з Пільзна, що із карного заведеня в Борках випущено 8 омлядиністів і 5 других засуджених, на волю внаслїдок амнестиї.

Відносини в Анатолїї стають чим раз гірші, а нїмецка праса доказує вже, що не обійде ся без того, щоби не вмішали ся держави европейскі. Бюро Стефанї'ого навіть подає вість, що то по части вже дїйстно настало. Ото амбасадори держав европейских в Константинополи ходили кождий окремо до Порти і жадали, щоби правительство турецке зробило якийсь порядок, бо в противнім случаю будуть держави европейскі змушені взятись до чинної акциї. Причиною сего кроку амбасадорів було то, що наспіли нові вісти з ріжних сторін турецкої держави, що Турки убивають християн.

Новинки

Львів дня 6 падолиста 1895.

— **Іменованя.** II. Мінїстер віроісповідань і просьвіти в порозуміню з Мінїстерством судівництва іменував президента ц. к. суду краєвого у Львові дра Едв. Бавха предсїдателем ц. к. комісиї для теоретичних іспитів державних відділу судового у Львові.

— **Доповняючий вибір.** З причини що Є. Е. кн. Адам Сапіга не приймив вибору на посла з куриї більшої посїлости в перемискім окрузї до краєвого Сойму, розписало ц. к. Намістництво доповняючий вибір посла тої-ж куриї і того округа на день 21 падолиста 1895 р.

— **Стипендийну фундацию ім. Шумляньского** потвердила львівска міска рада на послїднім своїм засїданю. Бл. п. учитель Шумляньский записав свій маєток на стипендиї для відзначаючих ся учеників середних шкіл без ріжницї народности. Той фонд виносить тепер звиж 70.000 зр. і львівска рада міста буде мати до розданя звиж 20 стипендий по 150 зр.

— **Холєра.** Стан холєри в краю з дня 3 падолиста с. р. так представляє ся: В гусятиньскім повітї в Хоростковї було з попередних днів 6 осіб недужих, занедужало 4, померло 3, лишає ся на дальше в лїченю 7 осіб. — В повітї Каменецкім в Радеховї лишило ся з попередних днів 4 недужих, занедужала 1 особа, померли 2, лишає ся в лїченю 3 особи. — В Перемишли остала в лїченю 1 особа. — В тернопільскім повітї в Кривках лишили ся в лїченю 3 особи; в Лучцї 1, в Островї 5, в Тернополи 1 особа. — В повітї теребовельскім в Будзановї занедужала 1 особа, 1 остала в лїченю; в Маловї лишила ся з попередних днів одна особа, умерла 1; в Налвї занедужали 2 особи і померли; в Рідвянах занедужала 1

нї при тім страху вдоволить ся кождий і найменшою дрібкою!

І не зволїкаючи пішов пан-отець до церкви.

А по службі, коли сим разом нїкому з побожних парохіян не хотїло ся виходити з церкви і коли всяким побожним пісням до Пресьвятої Тройцї, Пречистої Діви і т. ин. не було кінця, вийшов пан-отець задними дверми з церкви і хитаючи головою говорив до себе:

— Дивний той нарід, дивний!

— Глупий нарід, пан отче! — перебив єму Фльориян, полїциянт громадский, та поцїлував єго з пошанованєм в руку. — Але то вже так. Навіть тодї, як ми Наполеона гнали через море до Парижа —

— Страх велика річ — відозвав ся знов пан-отець. — Але я-ж їм досить наговорив ся, щоби не бояли ся, та що цїла тота комета то пуста вигадка.

— Гм, пан-отче, то тяжко вибити людям з голови. Впрочім то лише самі старші люди; богато инших сьміє ся з комети, ну а молодїж не знає нинї очевидно нічого о сьвітї Божім.

— Як то, Фльорияне?

— Га, га, га! Як прийде ся з музики аж рано до дому, то спить ся що найменше до полудня. То так само, як тодї, коли ми Наполеона —

— То не повинно бути!

— Ну, як хто на то дивить ся; я гадаю, що лїпше спокійно спати, як прїти і трясти ся зі страху. Впрочім я знав би, як тим людям помогти!

— Кажіть!

— Як переживуть в такім страху ще пів дня, ба лиш кілька годин, то буде по них. Усхнуть живцем.... Комета, кажуть, має прийти о дванайцятій годинї, в само полудне. Отже зробім їм полудне о дві години скорше, зараз о десятій!

Пан-отець мимохіть усьміхнув ся.

— Які ви заєдно вигадки маєте!

— О, я то всьо добре знаю, ще від того часу, як ми Наполеона з Петербурга —

— А якже ви то хочете зробити?

— Боже, як? Та-ж я від того, я дзвоню на полудне, я а нїхто инший. Замість о дванайцятій буду дзвонити о десятій, люди будуть дивувати ся, але вкінци буде то так само, як тодї під Славковом Наполеон —

— Про мене, робіть, як знаєте, Фльорияне. Пошкодити то не пошкодить, а може поможе.

А час скоро минав.

Молоді люди поволи будили ся зі сну, протирали заспані очи, вилїзали лїниво з лїжок та виглядали на двір крізь вікна.

Найгарнїйший день стояв над селом. Небо було ясне як кришталь, сонце золотим промінєм осьвічувало землю, птицї весело поспівували в листю дерев, комахи лїтали і тремтїли у воздусї.

— Аа! — позїхав один, а двайцять позїхань відзивало ся по нім.

— Але я голодний! — відзивав ся другий і протягав ноги та руки утомлені вчерашним танцем.

А знов инший відповідає: Що там голод! Я маю спрагу, то ще гірше!

— Ходїм до кухнї!

— До пивницї!

І пили та їли цїлком спокійно.

Нараз роздав ся голосний звук дзвона.

— Що то?

— Умер хто?

— Е, то дзвонить на полудне!

— Не може бути; що-ж ми так довго спали?

— О, по танци хропить ся.

— Чоловік і не схямив ся, а вже заспав обід.

— Подиви ся до хати, котра там година.

— Ага, тото й є! Ми забули підтягнути годинник і тепер показує три чверти на пяту.

Вибіг на улицю сей і той.

— Що то дзвонять?

— Полудне дзвонить! — відповідають хлопцї.

— Кометї дзвонить!

— Господи Боже! — Полудне, як раз має прийти комета.

І все таки не в одного страх вступив. Однако богато сьміяло ся.

— Цікавий я, як она в нас ударить, головою, чи хвостом?

— А де мене поцїлить?

— Я возьму вили і пробю!

— А я наставлю наперед себе стару Приську; єї і чорт напудить ся, не лише комета!

— От, не жартуйте! Змовте радше „Богородице Діво!“

— Та вже по дзвоненю!

— А комети ще нема!

— Але де вся наша челядь, тато, мама, бабуня, дїдуньо та й тітка?

Ох, ті всї припали в церкві на колїна і з похиленими головами тонули в горячій молитві. Тихо було як в гробі — лише тут і там придавлений стогін або глубокий віддих перерывав тишину.

Голос дзвона захопив і їх несподівано

особа і остала в лїченю; в Семенові лишила ся з попередних днів 1 особа і умерла; в Струсові лишає ся на дальше в лїченю 1 особа; в Варваринцях остає на дальше в лїченю 5 осіб, а в Зубові 2 особи. — Разом було недужих з попередних днів 31, занедужало 9, померло 9, остало в лїченю 31 осіб.

— Огнї. Дня 24-го жовтня с. р. знищив огонь всї будинки на фільварку в Рівнї коло Устрик. Охотнича сторожа огнева з Устрик хотїла спішити на поміч, однако бурмістр не позволив вивозити з міста сикавки.

— Вода в Днїстрі піднесла ся в послїдних днях дуже високо і дійшла до двох метрів і пятьох центиметрів понад звичайну уровень. Підприємство для перебудови зелїзничого моста на Днїстрі потерпіло величезні страти, бо зірвані і унесені водою сплави завалили руштованя, побудовані на Днїстрі та знищили в той спосіб тримісячну працю підприємства.

— Землетрясенє в Римі. З столицї Італії доносять дна 1 с. м.: Нинї рано о $4^{1}/_{2}$ годинї наступило сильне трясенє землї, що тревало без перерви 10 секунд. Люди в божевільнім страху кинули ся на улицї і площі. Цїлі дві години панував всюди натовп. Поминувши кілька запалих мурів і склепів, землетрясенє не зробило більшої шкоди. В монастири Санта Марія Маджіоре скалїчив один відломок муру сьвященика. Дальше лучило ся кілька лекших случаїв в Трастевере і околици. Катастрофі товаришив сильний підземний гук, а рівночасно упав рясний дощ. Переполох обгорнув населене. Мало хто остав дома. Всї повибігали на двір, де перемокли до нитки. Місто представляло дійстно комічний вид. Побуджені зі сну мешканцї ледве вапів були одїті. Піерра Кольонна, площа в серединї міста, була набита тисячною товпою, котра що правда, порозумівши своє сьмішне положенє, вскорі розвеселила ся. Найлїпші інтереси робили кавярнї і гостинницї. В Ватиканї також всьо було на ногах. Пралати і цїлий папский двір перебув кілька годин під голим небом на площи сьв. Дамазия. Найгірше відбила ся катастрофа на зарядах вязничних, де арештанти домагали ся уперто випущеня. У вязници „Реджіна челї“ удало ся навіть кільком вязням видістати ся на подвірє, а наткнувши ся тут на доворців кинули ся на них, щоби їх відогнати. Аж войско завело лад. На провінції в околицях Риму пановав також кілька годин страшний переполох, однако дійстні шкоди і число скалїчених незначні. Наші рускі путники, що як звістно перебували того дня в Римі, певне перший раз в житю досьвідчили на собі враженє, яке робить землетрясенє, та слава Богу, що скінчило ся лише на страху.

— Водопроводи черновецкі ввійдуть небавом в ужиток черновецких горожан. В пятницю повели воду з криницї в Рогізнї до міста, а по 21 годиннім черпаню дійшла вода аж до резервоару. Коли буде сконстатовано, що нїгде не попукали рури, а зіпсовані будуть заступлені новими, зможуть мешканцї Черновець пити лїпшу воду як доси.

— Три особи згоріли. В Ліпканах коло Новоселицї лучив ся в ночи дня 1-го с. м. страшний випадок. В домі тамошної господинї Марії Зайдлер вибух з незнаної доси причини огонь, в котрім згоріли не лише всї річи, але також Зайдлерова з своїми двома дїточками. Нещасливих знайшли слїдуючого дня спалених зовсїм на вуголь.

— Щасливе місто. Сего року обходить дуже цїкавий ювилей місточко Лібервольквіц коло Липска. Мешканцї того місточка мають ту приємність, що не платять жадного громадского податку, і сего року кінчить ся двайцять років, як громадяни не платили жадного податку. Они не платять анї податку на церкви, анї для бідних, анї на школи, анї инші громадскі податки. Таку приємність справила громадянам тамошна щаднича каса, що має тілько чистого доходу, що їм забезпечила вільність від податків ще на кілька років.

— Здичілість обичаїв. О страшній здичілости обичаїв доносять з повіта равского в Конґресівці. В селї Бабек зникла перед кількома днями 7-лїтна дочка Марися одного з господарів того села, Семена М. Дармо глядано дївчинки цїлий день, аж на другий день найшов отець свою дитину повішену в сусїднім лїсї. Подерта сорочина і спідниця сьвідчили о тім, що там допущено ся убийства. Заряджене слїдство виказало, що нещастну дитину по знасилуваню удушено, а відтак повішено. На слїд убийника навів шнурок, на котрім висїло тїло убитої. Доказано, що належав він до 12-лїтного хлопця Адама Вольского, котрий і признав ся до злочину. Очевидно, що дикого хлопчища арештовано.

— Славний злодій. Льондоньска полїция зловила одного з найнебезпечнїйших злодіїв теперішних. Єсть ним Александер Сорті, мнимий виновник крадежи срібних прутів, коли їх перевожено зелїзницею. Александер Сорті не крав нїколи менше як на 50.000 зр. і стояв на чолї цїлої, добре зорґанізованої злодійскої шайки, що сходила ся явно під покривкою добровільних вправ войскових в льондоньских охотничих батальонах.

— Треба знати порадити собі. В однім нїмецкім містї згубив вояк мошонку з грішми. Другий вояк найшов єї і віддав полковникови, котрий в той спосіб єго винагородив, що дав єму 24-годинну відпустку. Кілька днїв пізнїйше згубило аж шістьох вояків мошонки з грішми, а других шістьох найшло їх. Полковник зарядив тодї, що кождий вояк, котрий на будуче найде мошонку з грішми і віддасть єї, одержить 24-годинну відпустку, але рівночасно кождий, що єї згубить, буде засуджений на 48 годин арешту. Від того часу нїхто вже в полку не найшов мошочок з грішми.

Господарство, промисл і торговля.

— Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних оповіщує: Дотепер тілько для перевозу осіб уряджений перестанок „Мляц“ на шляху Пільзно-Дукс буде отворений з днем 1 падолиста 1895 також для перевозу пакунків.

Австро-угорско-баварский звязок зелїзничий. З днем 1 падолиста 1895 увійшла в житє тарифа виїмкова для перевозу нафти, бензини і пр. зі станций галицких до баварских.

Телеграми.

Відень 6 падолиста. Привіз рогатої худоби з повіта жидачівского до Відня знову дозволений.

Рєка (Фіюме) 6 падолиста. Внаслїдок усуваня ся землї в місцевости Ґрагово запали ся два доми. Вислана на місце комісия сконстатувала, що земля усуває ся під цїлою місцевостию і длятого цїла громада має бути дельокована.

Букарешт 6 падолиста. Парлямент розвязано, а нові вибори розписано на день 22 до 28 падолиста.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1895, після середно-европ год

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·	4·55	10·25	6·45	—
Підволочиск	—	1·56	5·46	—	9·50	10·20	—
Підвол. з Підзам.	—	2·10	6·	—	10·14	10·44	—
Черновець	6·15	—	—	10·30	2·40	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	10·35	—	—	—
Стрия	—	—	—	5·25	9·33	—	7·38
Скольного і Стрия	—	—	—	—	—	3·00	—
Белзця				9·15	7·10		

Приходять з

Кракова	1·22	5·10	8·40	7·00	9·06	9·00	—
Підволочиск	2·25	10·00	—	8·25	5·00	—	—
Підвол. з Підзам.	2·13	9·44	—	8·12	4·33	—	—
Черновець	9·50	—	—	1·32	7·37	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	6·17	—	—	—
Стрия	—	—	—	12·05	8·10	1·42	—
Скольного і Стрия	—	—	—	9·16	—	—	—
Белзця				8·00	4·40		

Числа підчеркнені, означають перу нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год. на то львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Налякали ся і не розуміли, що тут дїє ся. Чи вже так довго були в церкві?... Ах, на молитві час скоро минає....

Полудне!

Гук дзвонів рвав їм душі.

Настала опять велика тишина. Можна було чути, як бють ся в грудях затрівожені серця, або як падуть сльози на церковний поміст....

— Боже, в руки твої передаю дух мій!

І хвиля за хвилею минала.

Поволи, обережно підносить ся голова за головою.

— Не чути нїчого?

— Ми доси всї живі і здорові!

— А полудне вже давно минуло!

— Слава тобі Господи!

Нараз роздає ся сильний голос, проникаючий ту гробову тишину як огненна блискавиця нічну пітьму:

— Братя і сестри в Христї! Встаньте вже! Свою побожність доказали ви вже достаточно. Бог ласкавий і не хоче вашої зґуби — не бійте ся нїчого і ідїть в мирі!

Оклики радости повитали ті слова сьвященика.

Від тих окликів пробудила ся Ганишакова, що в кутї, на лавці під хором спокійно дрімала.

— 15, 29, 63! — крикнула.

— Що вам? — питали зачудовані сусїдки.

Але Ганишакова не відповідає, лише з сяючими від радости очами повтаряє заєдно: „15, 29, 63!“

Застрашені лиця побожного народу перемінили ся вскорі на лиця вдоволено усьміхаючі ся.

За пять мінут міг вже церківник заперти двері церкви.

А за пів години відзивала ся з кождого пословицкого дому голосна і весела розмова.

— Атже я вже казав — повтаряв Вавра заєдно жінцї — що з того нїчого не буде! Вигадка, глупа лож! Ха, ха, ха! Комета, а ми щоби бояли ся! Ігий, а ще до того я — то менї не пристоїть!

— Тату! — сьміяв ся Йосиф — тепер вже можете відложити рожанець, що маєте на руцї.... Вже єго не треба, та ви й так нї раз нїчого не бояли ся....

— Ага! — крикнув засоромлений Вавра. — Дурниця.... десь ти всюди мусиш мати очи!

І скоро сховав рожанець до кишенї.

X.

Перші оповіди, як ми бачили, випали дуже погано, але були важні, другі дві наступили скоро по празнику. Ві второк перед сьвятим Вячеславом відбуло ся весїлє Йосифа з красною Марисею з Мезирки. „15, 29, 63“ таки не вийшли, хоч Ганишакова бачила їх дуже виразно в снї за склом на вивісцї, та они навіть до неї немов усьміхали ся, але то не вадить. Тепер вже не треба великого терна; дочка не потребує віна, а чоловік анї не гадає метати на Ваврі. Читає лише заєдно ґазети та жде з повним довірєм, що нинї завтра верне Наполеон, поба Прусаків і буде знов панувати.

Старий Вавра віддав господарство синови і будує для себе великий, гарний дім. Тїшить ся, як тепер без клопотів буде добре їсти і пити. Правда, має ще на своїй голові бурмістрівство, але-ж того він не може зречи ся — то для него не пристоїть.

За редакцию відповідає: Адам Крехонецкий.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.